

Presentatie en resultaten

Psychische kwetsbaarheid

Werkconferentie 16 en 26 oktober 2020

**Samen aan de slag
voor een inclusieve stad**

Samenvatting van de bijeenkomst

In het gesprek over psychische kwetsbaarheid kwam duidelijk naar voren dat er echt een verschil is tussen 'iedereen kan kwetsbaar zijn' en 'mensen die echt complex gedrag vertonen'. Het zou goed zijn als we hier in de samenleving meer kennis over hebben: het beeld wordt nu vaak in negatieve zin bepaald door een kleine groep die overlast veroorzaakt, waardoor men vergeet dat psychische kwetsbaarheid ons allemaal kan raken. Bied mensen in de omgeving van kwetsbare mensen een handelingsperspectief: leer hen hoe ze met kwetsbare mensen om kunnen gaan. Het netwerk van kwetsbare inwoners is ook van groot belang. Zo wilden in de coronatijd veel mensen wel boodschappen doen voor de burens. Wat zou de concrete vraag aan de omgeving kunnen zijn als het gaat om psychische kwetsbaarheid?

De deelnemers van het gesprek vragen ook aandacht voor hulp buiten kantooruren. Betrokken organisaties moeten meer samenwerken, om bijv. te voorkomen dat er verschillende 24/7 hulplijnen bestaan of dat er soms juist geen hulp beschikbaar is. De AVG is voor sommigen een belemmerende factor om met elkaar uit te wisselen. Daarnaast worden knelpunten ervaren bij het doorverwijzen. Het is niet altijd duidelijk wat de juiste ingang is, wie signaleert en waar de financiering zit. Indebuurt033 zou kunnen fungeren als bekend gezicht in de wijk.

Psychische kwetsbaarheid

Presentatie

**Samen aan de slag
voor een inclusieve stad**

Visie

- Rapport 'Over de Brug' nieuwe visie op GGZ (2014)
- Rapport commissie Dannenberg, nieuwe visie op beschermd wonen (2015)
- Rapport 'Niemand tussen wal en Schip' (2016) en 'Op weg naar een persoonsgerichte aanpak' (2018) landelijk schakelteam mensen met verward gedrag.
- Hoofdpijnenakkoord GGZ (2018/2019)
- "Het uitgangspunt blijft dat jij zoveel mogelijk – en zoveel als je zelf wilt - moet kunnen meedoen aan de maatschappij."

Stelselwereld

Vrijwillig kader:

Gemeenten : Wmo en Jeugdwet

Zorgverzekeraars : ZvW

Zorgkantoren : Wlz

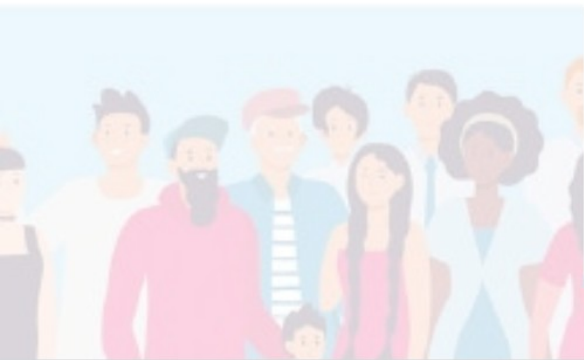
Verplicht kader:

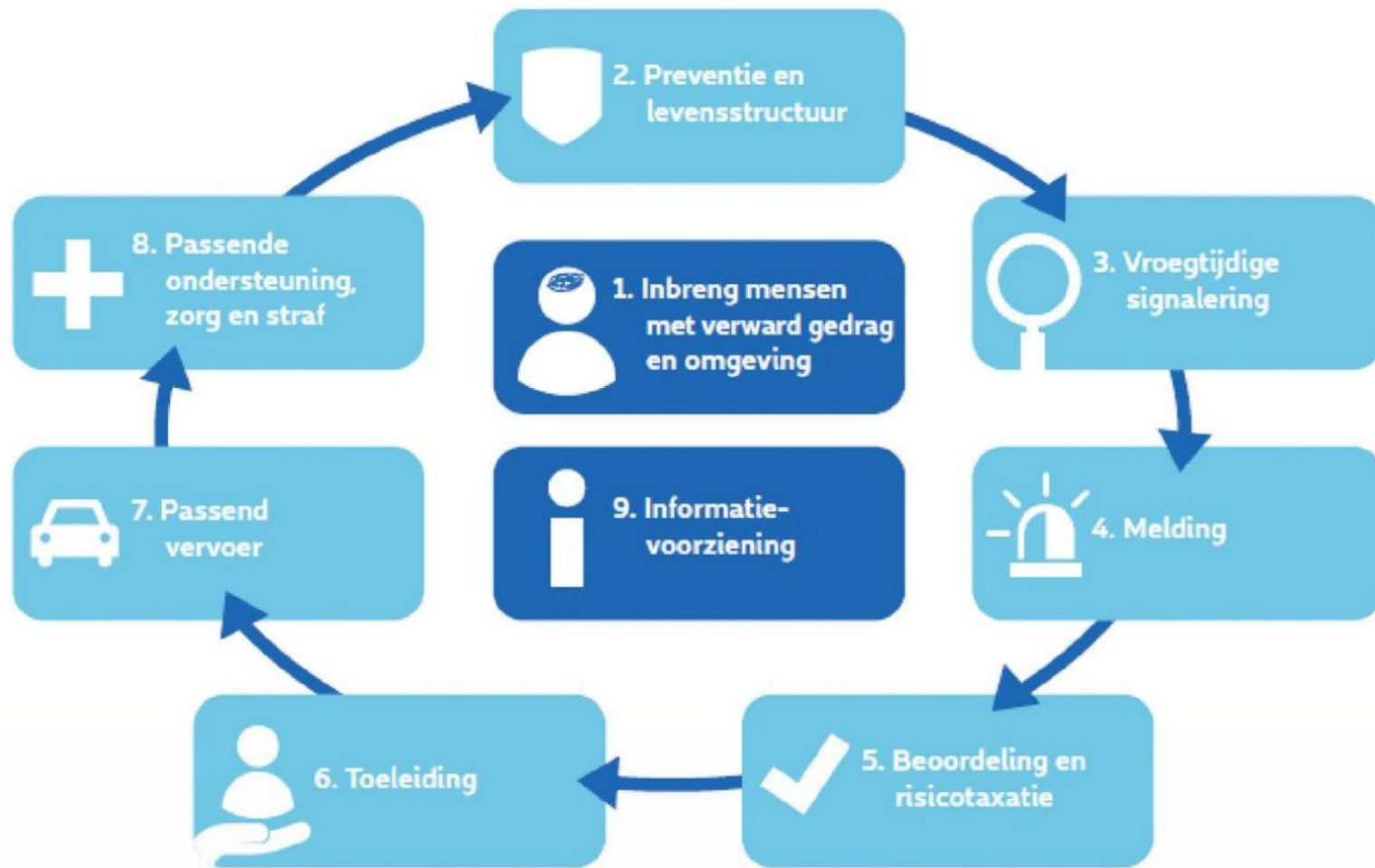
Wet verplichte GGZ

Wet zorg en dwang

Wet forensische zorg

Strafrecht

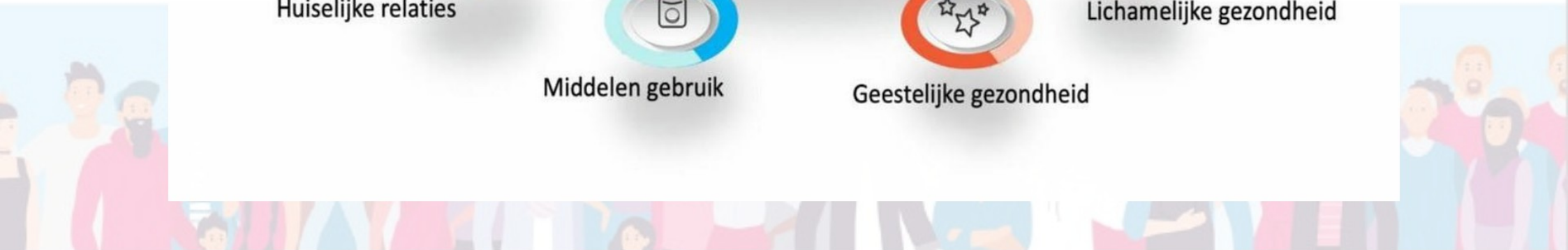

Samenhang

Sociaal domein Amersfoort (+ samenwerking domein GGZ, veiligheidsketen, huisvesting)

Samenwerking WMO en GGZ

- Medisch noodzakelijk verblijf: overgang van GGZ intramuraal naar Wmo
- WvGGZ: overgangen tussen vrijwillig en verplicht
- Discussie overgang forensisch beschermd wonen naar Wmo beschermd wonen
- Taskforce wachttijden GGZ
- Herstelgerichte activiteiten
- Samenwerking GGZ met UWV en arbeidsintegratie gemeente
- Samenwerking wijkteam, bemoeizorg gemeente en FACT
- Landelijke discussie over passend vervoer
- Pilots Ketenveldnorm levensloop beveiligde zorg

Actuele onderwerpen

- continuïteit bij de ondersteuning voor mensen met een psychische kwetsbaarheid
 - Bij overgangen
 - Op alle levensgebieden
- 24/7 bereikbaarheid van ondersteuning in de wijk
- Hoe zorg je dat mensen zich welkom voelen in een wijk? En hoe ondersteun je de omwonenden zelf?

Psychische kwetsbaarheid

Antwoorden uit de Mentimeter

**Samen aan de slag
voor een inclusieve stad**

Wat wil je verbeteren voor mensen met een psychische kwetsbaarheid? (1/2)

Dat iedereen op zijn of haar manier 'mee doet'	Verdraagzaamheid / contact met mensen in de omgeving	Ergens gewoon heen kunnen als iemand contact nodig heeft
Passende ondersteuning voor iedereen	prettig landen in een wijk/woon omgeving	Meer kennis en begrip van /over psychische problematiek
Acceptatie	Juiste zorg en ondersteuning op het juiste moment	Meer 'normaal ' contact ipv hulpverlening
Goede zorg/ondersteuning op momenten dat zij het nodig hebben	De stem van mensen met een psychische kwetsbaarheid meenemen	Dat het als een vanzelfsprekend onderdeel van leven wordt gezien dat over iedereen gaat
Goede begeleiding om zo normaal te kunnen leven en hulpverlening adequaat laten zijn	Prettig wonen voor hen en hun omgeving	meer kennis over omgaan met mensen met psychische kwetsbaarheid onder omwonenden
Samenwerking tussen verschillende partijen	Zich gewaardeerd voelen. Ook door mee te kunnen en mogen doen	Toch ook het besef dat soms wonen in een wijk teveel gevraagd is
Laagdrempelige toegang tot ondersteuning	minder vooroordelen, mee kunnen doen	

Wat wil je verbeteren voor mensen met een psychische kwetsbaarheid? (2/2)

Leefstijl

Herstelondersteunde zorg

Meer eigen regie en begrip

Genoeg zorg dichtbij

Minder stigma

Informele zorg professioneel ondersteunen

Een veilig thuis

vertrouwen

Makkelijker meedoen in de maatschappij

Laagdrempeliger

Taboe doorbreken

Simpel

Werken aan zelfredzaamheid

Fysieke en mentale gezondheid

Minder stigma, meer meepraten

Zicht op en hulp aan kinderen van psychische kwetsbaarheid

eigen regie en zelfstandigheid

Psychische kwetsbaarheid

Continuïteit

Het is belangrijk dat er continuïteit in zorg en ondersteuning is maar ook op andere levensgebieden als inkomen, familierelaties en andere sociale contacten en zinvolle dagbesteding. Vanuit een visie van op herstel gerichte ondersteuning is dat logisch, maar in de praktijk loopt het nog niet altijd zoals we graag zouden willen.

Continuïteit (1/4)

1. Lukt dit al? Vinden we dat we dit al goed doen?
2. Wat maakt dit moeilijk?
3. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 1.

Nog te vaak reageren we reactief, dus pas wanneer er een probleem of klacht is.

Vanuit de wijkteams proberen we continu aan een plan voor het hele systeem te werken

Hangt nog erg af van medewerkers of het goed gaat. Nog niet altijd vanzelfsprekend.

Op verschillende plekken wordt hier hard aan gewerkt

1. Preventief voor mensen die (snel) ontregelen

Ik zie wel vaker een meer integrale aanpak en meer regie bij de ontvanger van de ondersteuning. Dat is heel positief

1. Lang niet altijd gat tussen wonen voor en na behandeling o.a.

1. Nog niet goed genoeg gat tussen wonen voor en na behandeling

1. In keten vinden organisaties elkaar steeds meer. Er zijn al stappen gemaakt.

1: nog niet genoeg, maak nog veel overdrachten, verschillende intakes, kastje muur mee. Intentie is er denk ik wel, maar hoe de vertaalslag

1. ik denk dat hier stappen in gemaakt zijn, maar ook nog in ontwikkeling zijn. Denk bijvoorbeeld aan digitale ondersteuning op afstand, maar wel 24/7 bereikbaar en beschikbaar

Subvraag 2.

Er lijkt tussen behandeling en herstelondersteunende zorg een gat te zitten

na behandeling geen doorverwijzing naar herstelondersteunende zorg

2) vertrouwen van client

2. Nog gat tussen wonen voor en na behandeling

2. Sociaal en medisch domein zijn nog twee gescheiden werelden.

Continuïteit (2/4)

- 1. Lukt dit al? Vinden we dat we dit al goed doen?
- 2. Wat maakt dit moeilijk?
- 3. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
- 4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 2.

2 hoe sluit sociaal domein aan?	Probleem is vaak wettelijke kaders	In de overgang gaat het nog wel eens mis omdat de 'overdragende' partij vindt dat zijn verantwoordelijkheid (ook om bijvoorbeeld verder mee te denken) met de overdracht ophoudt
2. Kennis sociale kaart	2. Ieder heeft opdracht voor een onderdeel niet voor het geheel	
2: wisselingen		
2. Behandeling en plek sluit niet altijd goed aan	We zijn nog niet zo gewend aan samenwerken met niet-professionals	
2. Gebrek aan regie	Nazorg is niet altijd goed georganiseerd	
Veel overleg tussen betrokken partijen maar vaak nav incident		
Soms is t lastig als we te maken krijgen met andere wet		

Subvraag 3.

Het zou mooi zijn als er een zelfregie-of herstelinitiatief door en voor mensen met een psychische kwetsbaarheid zou zijn in Amersfoort
Elkaar kennen als professionals en informeel steunnetwerk helpt. Dan kun je in overleg continuïteit bieden.
Doorbraak methode helpt om beter te kijken naar wat echt werkt of nodig is
Regie en samenwerking

Continuïteit (3/4)

1. Lukt dit al? Vinden we dat we dit al goed doen?
2. Wat maakt dit moeilijk?
3. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 3.

Continuïteit (4/4)

1. Lukt dit al? Vinden we dat we dit al goed doen?
2. Wat maakt dit moeilijk?
3. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 3.

3: vertragen en al bij aanvang het sociale welbevinden/ aspect mee nemen

3. Samenwerken 1 coordinator

Samenwerken en kennis delen

vertalen, verbinden, samenwerken

Ook voor hoog opgeleiden , stigma omzeilen door anonimiteit4: buiten de kaders

Subvraag 4.

4. Meedenken en praten door de ervaringsdeskundigen. (Denktank)

4. Onze informatiewinkels van indebuurt033 kunnen helpen als mensen weer zelfstandig gaan wonen.

Aanbod gewoon thuis kwintes

4. GGz centraal: opzet van proeftuin leeftijlondersteuning in de wijk

4. Eleos kan bijdragen met haar kennis en inzet van ervaringsdeskundigen.

Community voor Peers en informele zorg - EnableMe.org - Iris

Indebuurt033 heeft participatiemakelaars die groepen begeleiden voor mensen met psychische kwetsbaarheden

Ondersteuning in de wijk

Om zoveel mogelijk in de eigen omgeving te kunnen participeren is voor sommige mensen ook 24/7 bereikbaarheid van ondersteuning in de wijk belangrijk.

Ondersteuning in de wijk (1/3)

1. Voor wie is dit met name nodig?
2. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
3. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 1.

Vraag 1 : liever geen categorie- en! Houd t gewoon bij ' dit is nodig '	Voor mensen die zonder 24/7 ondersteuning niet thuis kunnen blijven wonen	1. mensen met weinig tot geen sociaal netwerk en een psychi- sche kwetsbaarheid.	1. Preventief voor mensen die snel ontregelenEr lijkt tussen behandeling en herstelonder- steunende zorg een gat te zitten
Belangrijk voor netwerk om te kunnen bellen	Voor de mensen die echt in een crisis zitten en die een gevaar zijn voor zichzelf of omgeving	1: met een beperkter netwerk	
Mensen die gedurende de dag het nodig hebben om te weten dat er iemand bereikbaar is.	Soms is het feit dat er een 'hulplijn' beschikbaar is al genoeg om er geen gebruik van te hoeven maken. Het biedt rust	1) voor bewoners en betrokken	
Dit zou ook een laagdrempelige manier kunnen bieden voor iedereen om zorgen te melden over een buurtgenoot.	Nodig als iemand geen steun krijgt uit eigen netwerk.	1 mensen zonder netwerk	
1: met een vraag	Mensen die eenzaam zijn en zich onbegrepen voelen	1. Voor mensen die pas in het traject zitten. En ondersteuning nodig hebben mn in hun net- werk	

Psychische kwetsbaarheid

Ondersteuning in de wijk (2/3)

1. Voor wie is dit met name nodig?
2. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
3. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 2.

2: dat het niet alleen vanuit probleem denken nodig is	Informele zorg ondersteunen	Focus op 'wat wel' ipv 'hier zijn wij niet van'
Anonimiteit om stigma te omzeilen	2: toeleiden	Weten welke mogelijkheden een wijk heeft
2. Personeel en communicatie	2. Helpen bewoners aansluiting laten vinden met sociaal domein.	Bereikbaarheid meer samen doen niet iedereen in nachtdienst
2: voorbeelden	Zorgen dat er in ieder geval niet intern wordt 'door verwezen'	Om door te kunnen verwijzen wanneer echt meer nodig is.
2. Als er nieuwe kwetsbare bewoners in een wijk komen, kennis maken met omwonenden	Laagdrempelige 24/7 ondersteuning organiseren	
2: over de drempel	Een plek om gewoon even binnen te lopen, waar je je welkom voelt	

Subvraag 3.

3. GGz: ? Al veel in acute zorg gebeurd.
3) Proeftuin / pilot met online en offline community EnableMe.org
3. Samenwerken met inderbuurt033
3: verbinden (bemoeizorg)
3: netwerken (bemoeizorg)
3. Eleos, al veel in het voortraject met cliënt, wijkteam en buurtbewoners bespreken.

Ondersteuning in de wijk (3/3)

1. Voor wie is dit met name nodig?
2. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
3. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 3.

3. Indebuurt033. Informatiewinkel kan plek zijn waar vragen na loslaten client heen kunnen.

3. Participatiemakelaars indebuurt033 kunnen helpen.

3. Mensen die zich schamen via community anoniem laten kennismaken met herstelondersteunende zorg

Welkom voelen in de wijk

We willen een woonomgeving waarin mensen met een psychische kwetsbaarheid zich welkom voelen in een wijk. Ook omwonenden moeten ondersteuning kunnen krijgen wanneer dit nodig is.

Welkom voelen in de wijk (1/3)

1. Lukt dit al? Vinden we dat we dit al goed doen?

2. Wat maakt dit moeilijk?

3. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken? Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 1.

1) vanuit indebuurt033 is hier wel recent initiatief toe genomen

1. Heel veel activiteiten elk kwartaal door subsidies van indebuurt voor i.a. ontmoeting.

In eerste lock down waren veel initiatieven om kwetsbaren te helpen, er is dus potentieel en bereidheid

1. Mensen welkom heten dit kan bijv door een straat ambassadeur.

Ja, soms wel bv in sommige wooninitiatieven waar focus is om t samen te doen en waar anders niet bijzonder is

1: meldpunt is een start, informatie winkels ook, opvolging en hoe kan je dit meer burger gestuurd maken, samen met doen vind ik nog wel een puzzel

vaak is er rond zorg al veel geregeld, maar mist de warme overdracht naar de wijk.

1) straatfeest buurtbudget

Nog niet altijd vanzelfsprekend om ook contact te leggen met de omgeving, als onderdeel van hulpverlening

Subvraag 2.

Er is nog steeds veel angst voor mensen met bijzonder gedrag. Ook is er wel een stigma op je met elkaar bemoeien.

We vragen meer van de ene wijk dan de andere

De GGZ is nog vooral gericht op de client en nog niet zo zeer op de omgeving;

Ambulant gaat het niet met iedereen goed, dat bepaalt het beeld voor anderen ook

sommige wijken en woonomgevingen worden overvraagd

Psychische kwetsbaarheid

Welkom voelen in de wijk (2/3)

1. Lukt dit al? Vinden we dat we dit al goed doen?

2. Wat maakt dit moeilijk?

3. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken? Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 2.

Mensen herkennen vaak alleen psychische problematiek die overlast geeft, dat vergroot het negatieve beeld

2) vanuit zorg gestuurd niet vanuit informele burens

Subvraag 3.

3. Wijkconnect website was activiteiten beter gevonden kunnen worden. Indebuurt033

3: verwachtingen dat we nu eenmaal met zn allen het moeten doen in de wijk "managen" uitgedragen, iedereen heeft wel wat. Tolerantie

3. Nog meer straatambassadeurs om ogen en oren van de straat te zijn.

3. De sociale kaart in de wijk en samenwerken met verschillende organisaties Zorgen dat de inwoners de weg kunnen vinden

3: samen oplossend vermogen

3. Overdracht zorgorga's naar sociaal domein.

3) regie in de wijk / straat door goede voorbeelden (niet rommelige vrijwilliger)

Goede huisvesting die contact met burens/omgeving simuleert

Korte lijnen kunnen helpen om dingen klein te houden, wijk-agenten zijn van goud :)

Voldoende geld

Transparantie en buurt erbij betrekken

geef een omgeving handelingsperspectief, zodat ze ook snappen hoe ze zelf op ander gedrag kunnen reageren

Begeleiding kan ondersteunen bij contacten in de buurt

Geef handvaten zodat mensen weten wat ze kunnen doen

Biedt handelingsperspectief aan de omgeving

Welkom voelen in de wijk (3/3)

1. Lukt dit al? Vinden we dat we dit al goed doen?

2. Wat maakt dit moeilijk?

3. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken? Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 3.

Training omgaan met psychische kwetsbaarheid van inderbuurt033 voor vrijwilligers is veel belangstelling voor

Handvaten : wat kun je doen en wat hoef je niet te doen

Bedankt!

Kijk op de website om op de andere onderwerpen mee te praten

